

Zij maken de stad een stuk mooier

Annet van Aarsen
a.van.aarsen@hollandmediacombinatie.nl

Leiden * De mannen (en één vrouw) zijn meteen enthousiast als ze zien dat ze een 'vreemde eend in de bijt' op sleeptouw moeten nemen. „Loop je echt mee? Echt”, vraagt er één. „Trek je ook zo'n hesje aan?”, vraagt een ander. Het is vlak voor tien uur 's ochtends. Bij het Sociaal Pension aan de Morsweg telt werkmeester Robert de Croon acht man en één vrouw. Rob, Wijnand, Michael, Ben, Theo, Johan, Artje, Joussef en Ilonka pakken een prikkers, een fluo-geel hesje en een vuilniszak. De samenstelling van de ploeg is wisselend, maar dit zijn de mensen die elke werkdag één of twee rondjes door Leiden maken, op jacht naar de immer aangroeiende berg zwerfvuil in de stad. 's Ochtends lopen ze twee uur (verdiens: vier euro), 's middags maken ze een kort rondje van één uur (twee euro). Bij elkaar dus zes euro zakgeld, niet eens genoeg voor een pakje zware Van NELLE shag (8,90 euro). „De rest jatten we bij”, grapt één van de mannen.

„We beginnen niet zo vroeg”, had de werkmeester van te voren gezegd. „De meesten moeten een beetje langzaam wakker worden.” Dagritme is het toverwoord, veel mensen uit de doelgroep van het Sociaal Pension zijn dat in de loop der jaren kwijtgeraakt. „Weer een beetje regelmaat is belangrijk. En ook dat ze iets doen om hun ka-

Vastigheid en regelmaat

Bestuursvoorzitter Jan Verkade van stichting Visie-R krijgt vaak de vraag waarom hij zo gedreven is om mensen van de zelfkant van de maatschappij weer op weg te helpen. „Ze hebben niet in de gaten dat het iedereen kan overkomen. Dat je kind zwaar verslaafd raakt en op straat belandt. Of dat je zelf diep in de problemen komt: baan kwijt, een scheiding, schulden...” Hijzelf was jarenlang zelfstandig ondernemer, maar raakte een aantal jaar geleden in een burn-out. „Juist als je zelf in een moeilijke situatie zit, ga je goed nadenken wat je nou eigenlijk belangrijk vindt in het leven.” Oprichter Leslie Riethoven van Visie-R hoeft over dat vraagstuk niet lang na te denken. „Mensen een tweede kans geven, daar gaat het mij om.” Maar het is niet altijd even gemakkelijk, weet werkmeester Robert de Croon. „Bij deze groep is motivatie vaak een probleem, vastigheid en regelmaat zijn ze niet gewend. Dat vraagt om veel geduld, maar als het dan lukt om iemand weer naar een vaste job te helpen is dat echt geweldig, daar doe je het voor.”

„Regelmaat is belangrijk. En ook dat ze iets doen om hun kamertje te verdienen”, zegt de werkmeester. FOTO TACO VAN DER EB

mertje te verdienen.”

De ochtendroute gaat vandaag naar het Vijf Meiplein. Best een eind lopen, maar de ploeg doet het (bijna) zonder mopperen. De vuilprikkers willen beslist niet op de foto, maar ze praten des te makkelijker over hoe het met ze gaat. Theo zegt dat 'ie wacht op een eigen huisje en dat zijn verhuizing

uit het Sociaal Pension aanstaande is. Hij is jarenlang zwaar verslaafd geweest. Van de heroïne kickte hij eigenlijk heel makkelijk af, maar nog steeds vecht hij tegen een alcoholverslaving. Hij is er zelfs zes maanden lang voor opgenomen geweest in een kliniek, maar eenmaal terug in het SP zijn de verledingen groot. Drank is eigenlijk

veel venijniger, is Theo's conclusie: moeilijker dan drugs om van af te blijven. „Ze hebben in de kliniek ook gekeken of ik Korsakov heb”, zegt hij. Dat is niet het geval, maar hij heeft wel problemen met zijn kortetermijngeheugen. Hij maakt daarom graag foto's van de gebeurtenissen die hij meemaakt. Johan vertelt over de panter die hij

in zijn nek heeft. Eerst was daar de naam van zijn vroegere vriendin getatoeerd. „Ik zei tegen haar: ik heb nu iets voor je, dat's mooier dan een trouwring. Een paar weken later maakte ze het uit.” En Ilonka zegt dat ze het best vindt dat ze de enige vrouw is die met deze groep mannen de straat op gaat. De mannen behandelen haar gewoon heel normaal. „Maar ik vind het wel leuk dat je mee gaat.” Ze woont niet in het SP, ze heeft haar eigen huisje. En een flinke schuld, vertelt ze. „Ik loop mee om extra geld te verdienen. En om iets te doen te hebben.” Werkmeester Robert de Croon betaalt tussen de middag het ochtendronde uit. Iedereen krijgt zijn vier euro in ruil voor een handtekening op de lijst. „Afwachten wie er vanmiddag allemaal komen opdagen. Sommigen leggen geld bij elkaar om even een 'bolletje' te kopen. En die zijn dan niet echt meer in staat om iets te doen”, zegt de werkmeester. Hij is een boom van een kerel, die jaren bij de marine heeft gezeten. Daarna leerde hij zwaar criminele

jongeren koken. En uiteindelijk raakte hij bij Visie-R verzeild, de stichting die de bewoners van het SP, maar ook bijvoorbeeld de klanten van de daklozenopvang op het Papegaaisbolwerk van werk voorziet. „Normaal ben ik met een andere ploeg dan deze op pad”, zegt De Croon. „Nu val ik hier even in. Vakantietijd, hè.” Je moet bij de klantjes van Visie-R niet meteen rekenen op grote succesverhalen, vindt hij. „Al zijn die verhalen er wel: jongens die uiteindelijk aan een baan komen en een eigen huisje hebben. Maar als je weet waar deze groep vandaan komt, realiseer je je dat het al heel wat is als ze een dak boven hun hoofd hebben en elke dag voeding.” Hij is verknocht aan het werken met deze groep. „Ik kan verschikkelijk met ze lachen”, zegt hij. „En op één of andere manier zijn ze ook erg loyaal. Zolang je maar eerlijk bent en naar ze luistert: want ze hebben veel meegemaakt en veel te vertellen. Ze willen graag hun ei kwijt en ze voelen zich vaak in de steek gelaten.”

Om kwart over één zijn alleen Theo en Ilonka nog over voor de middagronde. En Glenn, die 's ochtends niet mee is geweest. Een vrolijke gast, die veel moet lachen en zich óók gezellig bemoeit met de voorbijgangers. „Het Rapenburg”, zegt hij, bij de vraag welke route ze willen lopen. Robert de Croon - geen Leidenaar - krijgt en passant nog een lesje stadsgeschiedenis van Theo. In het Van der Werfpark neemt het ploegje een korte pauze. „Er zijn jongens die zeggen: ik moet iets doen. Als ik met jou mee loop, dan ben ik onder de pannen”, zegt De Croon. „Er zijn er ook die alleen maar meelopen voor het geld. Ik probeer er altijd voor te zorgen dat het werk leuk is en dat ze zin hebben om mee te gaan. Als je er te veel druk op legt, houden ze er mee op. De één kan harder werken dan de ander, daar moet je rekening mee houden.” Na een dagje meelopen weet ik het zeker: de veegploeg van Visie-R werkt best hard. Deze mannen en één vrouw maken de stad een stuk mooier.

De hesjes hangen elke ochtend klaar voor een nieuwe ronde.

Met een grijper het zwerfvuil te lijf gaan.